

13 Islamilainen elämäntapa ja yhteiskunta

Sivut 128–137

Johdattavat kysymykset

- Millaisia juhlia muslimit viettävät?
- Millaisia eettisiä ohjeita islamista löytyy?
- Mitä islam opettaa väkivallasta?
- Miten eri tavoin muslimit suhtautuvat yhteiskunnalliseen muutokseen?

Erilaiset riitit islamissa

Viidestä velvollisuudesta riittejä

- rukous, paasto, pyhiinvaellus
- uskontunnustuksen lausuminen

Kalendaaririitit

- Ramadanin päätösjuhla Id al Fitr
- pyhiinvaelluskuukauden aikana Id al Adha
- Muhammedin syntymäpäivä, marttyyrien kuolinpäivät

Siirtymäriitit

- nimenant juhla
- miesten ympärileikkaus
- vihkiseremonia
- hautaus

Etiikka

- taustalla ihmiskuva, jonka mukaan ihmisellä taipumus sekä hyvään että pahaan
- Muhammed esikuvana
- tärkeitä arvoja esim. anteeksianto, oikeudenmukaisuus, rauha, ystävällisyys, kohtuullisuus
- suhde väkivaltaan
 - pieni jihad: toiminta, joka edistää oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa (voi tarkoittaa myös ”pyhää sotaa”)
 - suuri jihad: hengellinen kamppailu pahaan vastaan, pyrkimys hyviin tekoihin
- asiat tai teot voivat olla **halal** (sallittu) tai **haram** (kielletty)
- teot voidaan jakaa viiteen luokkaan:
 - velvollisuudet
 - sallitut teot
 - suositeltavat teot
 - moitittavat teot
 - kielletyt teot

Islamin yhteiskunnallisia tulkintoja

- **liberaalit eli modernistit**
 - uudet tulkinnat Koraanista ja sunnasta hyväksytään yhteiskunnan muuttuessa
 - länsimainen tiede ja teknologia hyväksytään
- **konservatiivit eli traditionalistit**
 - vastustavat modernisaatiota ja Koraanin ja sunnan uusia tulkintoja
 - maallistuminen yhteiskunnan uhkana
- **fundamentalistit**
 - vastustavat moderneja tulkintoja
 - sosiaalista ja poliittista toimintaa
- **ääri-islamistiset liikkeet eli jihadistit**
 - vastustavat länsimaista vaikutusta yhteiskuntaan
 - politisoituneita liikkeitä (Taleban, Isis)
 - hyödyntävät kuitenkin modernia teknologiaa

Islam Suomessa

- ensimmäiset muslimit Suomessa tataareja
- viime aikoina muslimeita tullut Suomeen eniten maahanmuuton ja pakolaisuuden myötä (Somalia, Irak, Turkki, Kosovo)
- Suomen Islamilainen Neuvosto muslimien yhteistyötaho

Islamin monimuotoisuus

Monimuotoisuutta voidaan tarkastella seuraavista näkökulmista:

- uskonnolliset suuntaukset ja niiden sisällä syntyneet liikkeet
 - sunnalaiset
 - šiialaiset
 - suufilaiset
- etniset ja kulttuuriset tekijät, jotka vaikuttavat uskonnollisuuteen
- suhde muuttuvaan yhteiskuntaan ja uskontoon:
 - traditionalistit
 - modernistit
 - fundamentalistit
- suhde uskontoon välinpitämätön, kielteinen tai maallistunut

Keskeiset käsitteet

- halal
- haram
- suuri jihad
- pieni jihad
- modernistit
- traditionalistit
- fundamentalistit
- jihadistit

